

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: 2014-06-10

Västmanlands sjukhus
Sjukhus

Västerås
Ort

Fysiologkliniken
Klinik

Madeleine Lindqvist-Beckman och Eva Persson
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Verksamheten är i stort sett tillräckligt allsidig för att målbeskrivningens krav ska kunna uppfyllas. Vissa brister gällande nuklearmedicin kompenseras genom planlagd sidoutbildning. Avseende kärlduplex finns verksamheten i stor omfattning på sjukhuset och bemannas delvis av fysiologkliniken, men den praktiska träningen och bedömningen av dessa undersökningar bör utökas. Det finns skriftliga riktlinjer på landstingsnivå om hur ST skall genomföras och utvärderas. Det finns en landstingsövergripande plan för att ST-läkare på ett jämställt sätt skall kunna uppnå utbildningsmålen.

- A Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS 2008:17
- C Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Samtliga ST-handledare är specialistkompetenta i klinisk fysiologi och alla har genomgått handledarutbildning för <5 år sedan. Utbildningsklimatet är mycket gott och öppet och det finns tillräckligt många läkare för att handledning och instruktioner skall kunna ges. Tidvis har den interna kompetensen i nuklearmedicin varit i underkant. Studierektorn är specialistkompetent i radiologi, har en skriftlig uppdragsbeskrivning och har genomgått handledarutbildning. Det finns lokala skriftliga instruktioner för hur handledningen ska gå

Klin fys Västerås 2014- SF

till, men de är ännu inte implementerade. Det finns inga handledarträffar inom klinisk fysiologi, trots att studierektorn årligen anordnar sådana för handledarna inom radiologi. Det finns god tillgång till vetenskapliga handledare, då fyra av de sex specialisterna är disputerade och två är docenter.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☒
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

Utrustningen är överlag modern och nya investeringar är under genomförande både inom ultraljud och nuklearmedicin. Lokalerna är rymliga och fräscha och alla läkare inklusive ST-läkare/randutbildande ST-läkare har rum samlade i en avskild del av korridoren. Öppna dörrar i denna del av korridoren befrämjar det goda utbildningsklimatet. Det finns även gemensamma tolkningsrum. Tillgång till bibliotekstjänst finns på sjukhuset och det finns även ett bibliotek på avdelningen.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

I nuläget finns ingen ST-läkare i klinisk fysiologi anställd på kliniken. Två ST-läkare blev färdiga specialister på kliniken för ett år sedan. Dessa hade ST-kontrakt och individuella utbildningsplaner under sin utbildning. Det finns nyskrivna dokument för hur ST-utbildningen skall genomföras med bl a introduktionsprogram, stöd till upprättande/uppföljning av utbildningsplan och mall för ST-kontrakt. ST-läkarna började på ett tidigt stadium arbeta med flera olika metoder, vilket upplevdes som mycket positivt både utbildningsmässigt och arbetsbelastningsmässigt.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

EHandledning och uppföljning

Kliniken har ingen aktuell eller tidigare ST-läkare som utbildats enligt SOSFS 2008:17, där kraven på strukturerad handledning och uppföljning är större jämfört med tidigare författning. Detta försvårar bedömningen.

De 2 tidigare ST-läkarna har haft handledarutbildade handledare som de haft möten med så ofta de själva önskat, men handledarträffarna har inte alltid varit regelbundna eller dokumenterade såsom anges i SOSFS 2008:17. ST-läkarnas kompetensutveckling bedömdes fortlöpande, men dokumenterades inte tydligt. Ett uppskattat specialistkollegium genomfördes, med bedömning och återkoppling till ST-läkarna.

Verksamhetschefen har återkopplingsamtal med alla randande ST-läkare från andra enheter.

Vi bedömer att utbildningsklimatet är bra på kliniken och ST-läkarna/randare har god tillgång till specialister för instruktioner avseende det löpande arbetet. På kliniken finns nu nya dokument framtagna för hur strukturerad handledning och bedömning skall kunna genomföras och dokumenteras på ett bra sätt för kommande ST-läkare.

Bedömning: Ej bedömbart (ingen pågående ST-läkarutbildning)

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

Teoretiska utbildningsmoment/kurser planeras in i utbildningsplanen och genomförs. Det finns goda möjligheter att delta i kongresser och konferenser. Det finns regelbunden avsatt tid för självstudier, cirka 2-4 timmar/vecka. ST-läkarna deltar i internutbildning, cirka 1-2 timmar/vecka.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Förutsättningarna för utbildning i medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt är mycket goda då det finns bra förutsättningar för handledning (4 av 6 läkare disputerade och 2 är docenter) samt obligatorisk kurs i vetenskapsmetodik anordnad av ett välfungerande Centrum för klinisk forskning (filial till Uppsala universitet). ST-läkarna uppmuntras att bedriva utvidgad forskning.

ST-läkarna har metodansvar, vilket ger goda möjligheter att genomföra, dokumentera och redovisa kvalitetsarbete.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Även detta område är svårbedömt då kliniken inte har något aktuell eller tidigare ST-läkare som utbildats enligt SOSFS 2008:17.

Landstinget arrangerar obligatorisk ledarskapskurs för ST-läkare.

På kliniknivå uppmuntrades tidigare ST-läkare till arbete med ledarskap och erbjöds inskolning i chefsrollen. ST-läkarna fick god övning i ledarskap och kommunikation genom metodansvar. Strukturerad bedömning av ledarskapskompetens och återkoppling genomfördes i begränsad utsträckning.

ST-läkarna gavs möjlighet att utveckla den kommunikativa kompetensen genom feedback på skriftlig kommunikation vid genomgång av svarsutlåtanden. Strukturerad återkoppling

avseende muntlig kommunikation genomfördes endast i begränsad utsträckning. ST-läkarna fick möjlighet att utveckla pedagogisk förmåga genom t ex undervisning, där återkoppling genomfördes. Tidigare ST-läkare har inte genomfört någon ”handledning under handledning”, men detta var inget krav enligt den författning som de utbildades efter.

Bedömning: Ej bedömbart (ingen pågående ST-läkarutbildning)

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

Styrkor

Fysiologkliniken i Västerås erbjuder en bred och allsidig utbildning för blivande kliniska fysiologer. På kliniken finns erfarna specialister med god tillgänglighet och ett öppet klimat som stimulerar ST-läkarna i deras utbildning. Alla specialister har genomgått handledarutbildning.

Kliniken erbjuder goda möjligheter att åka på externa kurser och tid schemaläggs för teoretiska studier.

På landstingsnivå finns tillgång till kurser i ledarskap, handledning och vetenskapligt arbete. Genom att ST-läkarna har eget metodansvar, ges goda möjligheter att utveckla färdigheter inom ledarskap och kommunikation.

Förutsättningarna för utbildning i medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt är mycket goda då 4 av 6 läkare är disputerade och 2 är docenter.

Svagheter

Den nuklearmedicinska kompetensen på kliniken har vissa perioder varit begränsad, men detta har lösts genom längre sidutbildningsperioder på nuklearmedicinsk enhet.

Tydliga mål inför randning på annan klinik har funnits, men uppföljningen av uppnådd kompetens kunde ha varit bättre.

Internutbildningen har tidvis inte fungerat optimalt.

Handledning och bedömning av såväl medicinsk kompetens som ledarskaps- och kommunikativ kompetens har inte varit så strukturerad eller regelbunden som framförs i SOSFS2008:17, men de tidigare ST-läkarna på kliniken följde tidigare författningar där dessa krav inte var lika högt ställda.

Förbättringspotential

Verksamheten på kliniken är bred och allsidig, men kärllundersökningar genomförs på annan enhet. Den praktiska träningen och bedömningen av dessa undersökningar kan ökas genom längre placering på denna enhet.

Den nuklearmedicinska kompetensen har förbättrats på kliniken under de senaste åren och det finns en plan för att medarbetare skall uppnå specialistkompetens inom nuklearmedicin. Man bör fortsätta med tydliga mål vid randning, som är överenskomna i förväg mellan klinikerna. Dessa mål bör sedan följas upp efter avslutad randningsperiod.

Det finns redan idag handledarträffar på röntgenkliniken som fysiologiska klinikkens

handledare bör kunna delta i, för att upprätthålla och öka kompetensen och få information om nyheter, samt få tillgång till ett nätverk av andra handledare.

Om de dokument som nyligen skrivits implementeras väl på kliniken finns goda förutsättningar för regelbunden, strukturerad och dokumenterad handledning. Återkommande strukturerad bedömning av ST-läkaren kan genomföras med textmedsittning vid undersökningar, ronder och bildgranskning. Ett uppskattat specialistkollegium har genomförts och när kliniken får nya ST-läkare kan detta genomföras årligen.

Internutbildningen kan bli mer strukturerad och regelbunden. Dessa tillfällen kan även utnyttjas för formell bedömning av kommunikativ och pedagogisk kompetens.

ST-läkaren kan, under senare delen av ST, vara bihandledare för randare och på så sätt träna ”Handledning under handledning”.